ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Бигэр сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2026/039/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Дэвжих Капитал аудит ХХК-ийн захирал : Л.Отгон Утас: 99059489 Цахим хаяг: devjikhcapital.audit@gmail.com Аудитор: Ц.Базарсад Утас: 99065336 Цахим хаяг: bazka0330@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82091
Утас: (976) 7048-4030,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2026. 02.24 № 81

танай ____________ -ны № ______________ -т

БИГЭР СУМЫН ХҮҮХДИЙН
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Д.МӨНХЦЭЦЭГ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Бигэр сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

- Багш ажиллагсдад илүү цагийн хөлсийг олгохдоо байнгын бус, нэг удаагийн шинжтэй шагнал урамшууллыг дундаж цалинд оруулан тооцож 10,597.5 мянган төгрөгийг илүү олгосон,
- Мөн ажилласан цагийн бүртгэлийг харгалзахгүйгээр өдөр бүр 2 цагийг нэмж тооцож 45,919.6 мянган төгрөгийг олгосон нь төсвийг үр ашиггүй зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7-т "хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах, Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", "Тухайн цалин, нэмэгдэл

822505000222

тогтоосон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг нэмж тусгана" гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тус байгууллагын улсын төсвийн санхүүжилт өмнөх оноос 53,249.5 мянган төгрөгөөр, орон нутгийн төсвийн санхүүжилт 48,193.3 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Тайлант онд цэцэрлэгийн 60 жилийн ой тохиосон байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 2,590.0 мянган төгрөгийн, хандив тусламжаар 9,449.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил , 26,336.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй авсан байна.

Багш, ажилтнуудад илүү цагийн хөлсийг хууль тогтоомжийн дагуу бодож олгоогүй нь төсвийг үр ашиггүй зарцуулах үр дагаварыг бий болгож байна.

Бусад асуудал

Тайлант онд 1 хөтөлбөр, 6 зорилт, 75 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас 75 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, биелэлтийг 96.2 хувиар үнэлэн хүргүүлсэн бөгөөд аймгийн Боловсролын газраас 94.0 хувиар “Хангалттай” гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшний болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Г.ГҮНЖИДМАА

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**150,514,651.36**	**89,163,356.03**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	73,571,867.00	8,549,742.45
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	73,571,867.00	8,549,742.45
3121	**Төгрөг**	73,571,867.00	8,549,742.45
31211	Төрийн сангийн харилцах	73,571,867.00	8,549,742.45
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	76,942,784.36	80,613,613.58
351	**Түүхий эд материал**	47,585,631.36	51,317,506.58
35110	Тусгай зориулалттай материал	47,338,631.36	51,317,506.58
35130	Эм боох материал	247,000.00	-
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	111,200.00	-
354	**Хангамжийн материал**	29,245,953.00	29,296,107.00
35420	Аж ахуйн материал	25,483,328.00	24,777,817.00
35460	Хүнсний материал	3,762,625.00	4,518,290.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**728,720,412.98**	**737,049,300.28**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	728,720,412.98	737,049,300.28
392	**Биет хөрөнгө**	713,106,412.98	721,615,300.28
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	710,252,724.07	710,252,724.07
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(97,024,009.16)	(113,074,609.52)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	46,180,565.50	72,956,565.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,951,883.32)	(16,089,140.46)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	35,148,790.00	42,343,790.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,073,978.02)	(12,795,762.14)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	49,344,755.00	53,523,755.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,770,551.09)	(15,502,022.17)
393	**Биет бус хөрөнгө**	15,614,000.00	15,434,000.00
39301	Програм хангамж	900,000.00	900,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(360,000.00)	(540,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	15,074,000.00	15,074,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**879,235,064.34**	**826,212,656.31**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1.00**	**1,183,994.63**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1.00	1,183,994.63
413	**Өглөг**	1.00	1,183,994.63
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	1.00	1,183,994.63
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**879,235,064.34**	**825,028,661.68**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	879,235,064.34	825,028,661.68
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	60,463,970.50	60,463,970.50
51101	Өмч: - төрийн	60,463,970.50	60,463,970.50
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	742,960,887.92	688,754,485.26
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	723,566,141.49	742,960,887.92
51220	Тайлант үеийн үр дүн	19,394,746.43	(54,206,402.66)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	75,810,205.92	75,810,205.92
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**879,235,065.34**	**826,212,656.31**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**695,169,100.00**	**812,551,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**28,690,200.00**	**44,584,900.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	28,690,200.00	44,584,900.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	120,000.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	120,000.00	35,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	28,570,200.00	39,804,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	-	4,745,900.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**666,478,900.00**	**767,966,700.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	641,478,900.00	694,773,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	641,478,900.00	694,773,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	25,000,000.00	73,193,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	25,000,000.00	73,193,300.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**675,774,353.57**	**866,758,002.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**675,774,353.57**	**866,758,002.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	667,971,332.73	829,454,088.50
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	487,880,002.00	617,190,724.55
210101	Үндсэн цалин	298,670,585.00	367,762,877.55
210102	Нэмэгдэл	161,578,417.00	210,507,067.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	16,115,000.00
210104	Урамшуулал	27,631,000.00	22,805,780.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	61,640,674.67	76,699,894.63
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,121,230.00	52,382,894.63
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,862,071.57	6,079,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,431,135.98	3,039,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,431,135.98	3,039,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,795,101.14	12,158,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	20,011,079.16	35,889,385.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,807,968.16	7,969,641.84
210302	Түлш, халаалт	12,171,000.00	26,173,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,032,111.00	1,746,244.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,480,761.28	5,560,485.78
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,480,761.28	5,560,485.78
2105	**Нормативт зардал**	44,298,810.00	42,824,699.00
210502	Хоол, хүнс	44,298,810.00	42,824,699.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,159,000.00	-
210604	Урсгал засвар	3,159,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	685,000.00	1,855,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	685,000.00	1,855,400.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	48,816,005.62	49,433,498.70
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,178,625.00	11,863,186.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	31,637,380.62	34,065,112.70
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	7,803,020.84	37,303,914.16
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	7,643,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,643,100.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	159,920.84	37,303,914.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	159,920.84	37,303,914.16
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**19,394,746.43**	**(54,206,402.66)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**19,394,746.43**	**(54,206,402.66)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл

Говь-Алтай аймгийн Бигэр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**666,598,900.00**	**768,001,700.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**120,000.00**	**35,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	120,000.00	35,000.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	120,000.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	120,000.00	35,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**666,478,900.00**	**767,966,700.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	641,478,900.00	694,773,400.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	641,478,900.00	694,773,400.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	25,000,000.00	73,193,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	25,000,000.00	73,193,300.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**646,931,276.67**	**830,433,824.55**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**646,931,276.67**	**830,433,824.55**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**639,128,255.83**	**793,129,910.39**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	487,880,002.00	617,190,724.55
210101	Үндсэн цалин	298,670,585.00	367,762,877.55
210102	Нэмэгдэл	161,578,417.00	210,507,067.00
210104	Урамшуулал	27,631,000.00	22,805,780.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	61,640,674.67	75,515,900.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,121,230.00	51,198,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,862,071.57	6,079,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,431,135.98	3,039,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,431,135.98	3,039,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,795,101.14	12,158,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,840,079.16	35,889,385.84
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,807,968.16	7,969,641.84
210302	Түлш, халаалт	12,000,000.00	26,173,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,032,111.00	1,746,244.00
2105	**Нормативт зардал**	40,674,475.00	43,580,364.00
210502	Хоол, хүнс	40,674,475.00	43,580,364.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,159,000.00	-
210604	Урсгал засвар	3,159,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	856,000.00	1,855,400.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	856,000.00	1,855,400.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	25,078,025.00	19,098,136.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,982,825.00	13,976,186.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,095,200.00	5,121,950.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**7,803,020.84**	**37,303,914.16**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	7,643,100.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,643,100.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	159,920.84	37,303,914.16
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	159,920.84	37,303,914.16
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**19,667,623.33**	**(62,432,124.55)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**1,841,000.00**	**2,590,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,841,000.00**	**2,590,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	1,841,000.00	2,590,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,841,000.00	2,590,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(1,841,000.00)**	**(2,590,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	17,826,623.33	(65,022,124.55)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	55,745,243.67	73,571,867.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	73,571,867.00	8,549,742.45

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	60,463,970.50	75,810,205.92	723,566,141.49	859,840,317.91
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**60,463,970.50**	**75,810,205.92**	**723,566,141.49**	859,840,317.91
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	19,394,746.43	19,394,746.43
C08	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**60,463,970.50**	**75,810,205.92**	**742,960,887.92**	879,235,064.34
D01	**2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**60,463,970.50**	**75,810,205.92**	**742,960,887.92**	879,235,064.34
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**60,463,970.50**	**75,810,205.92**	**742,960,887.92**	879,235,064.34
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(54,206,402.66)	(54,206,402.66)
D09	**2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**60,463,970.50**	**75,810,205.92**	**688,754,485.26**	825,028,661.68

2.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН (ТӨГРӨГӨӨР)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт Хэмнэлт	Хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	841,187,300.00	795,719,910.39	45,467,389.61	94.59
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	841,187,300.00	795,719,910.39	45,467,389.61	94.59
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	841,187,300.00	795,719,910.39	45,467,389.61	94.59
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	619,593,900.00	617,190,724.55	2,403,175.45	99.61
210101	Үндсэн цалин	395,760,600.00	367,762,877.55	27,997,722.45	92.93
210102	Нэмэгдэл	208,326,500.00	210,507,067.00	(2,180,567.00)	101.05
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	16,115,000.00	(16,115,000.00)	-
210104	Урамшуулал	15,506,800.00	22,805,780.00	(7,298,980.00)	147.07
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	76,974,400.00	75,515,900.00	1,458,500.00	98.11
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,190,700.00	51,198,900.00	991,800.00	98.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,196,000.00	6,079,300.00	116,700.00	98.12
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,097,900.00	3,039,600.00	58,300.00	98.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,097,900.00	3,039,600.00	58,300.00	98.12
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,391,900.00	12,158,500.00	233,400.00	98.12
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	73,193,300.00	35,889,385.84	37,303,914.16	49.03

210301	Гэрэл, цахилгаан	12,000,000.00	7,969,641.84	4,030,358.16	66.41
210302	Түлш, халаалт	58,193,300.00	26,173,500.00	32,019,800.00	44.98
210303	Цэвэр, бохир ус	3,000,000.00	1,746,244.00	1,253,756.00	58.21
2105	**Нормативт зардал**	46,812,300.00	43,580,364.00	3,231,936.00	93.10
210502	Хоол, хүнс	46,812,300.00	43,580,364.00	3,231,936.00	93.10
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,834,700.00	1,855,400.00	979,300.00	65.45
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,834,700.00	1,855,400.00	979,300.00	65.45
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	21,778,700.00	21,688,136.00	90,564.00	99.58
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,646,400.00	16,566,186.00	80,214.00	99.52
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,132,300.00	5,121,950.00	10,350.00	99.80
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	841,187,300.00	795,719,910.39	45,467,389.61	94.59
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	698,302,600.00	694,773,400.00	3,529,200.00	99.49
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	698,302,600.00	694,773,400.00	3,529,200.00	99.49
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	73,193,300.00	35,889,385.84	37,303,914.16	49.03
132001	Орон нутгийн төсвөөс	73,193,300.00	35,889,385.84	37,303,914.16	49.03
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	69,691,400.00	65,057,124.55	4,634,275.45	93.35
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	35,000.00	35,000.00	-	100.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	69,656,400.00	65,022,124.55	4,634,275.45	93.35
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	73,571,867.00	(73,571,867.00)	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	8,549,742.45	(8,549,742.45)	-

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Бусад аудитын тайланд залруулагдаагүй 48,772.6 мянган төгрөгийн 4 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар 48,772.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 10,597.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 38,175.0 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.1 Төлбөрийн акт

Багш ажиллагсдад илүү цагийн нэмэгдлийг тооцож олгохдоо байнгын бус, нэг удаагийн шинжтэй шагнал урамшууллыг оруулан тооцож 10,597.5 мянган төгрөгийг илүү олгосон нь “Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2023 оны 04 дүгээр сарын 20-ний өдрийн 1а/1704 тоот албан тоот, Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно.", Тухайн цалин, нэмэгдэл тогтоосон эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг нэмж тусгана”, заалттай нийцэхгүй, хуваарилалт, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Орон нутгийн төсвийн орлого болгох төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Нэг. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт:</u> Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 16,915.0 мянган төгрөгийг олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"; 27 дугаар зүйлийн 27.1.7-т "орлого, зарлагыг дотоод гүйлгээнээс бусад нийт гүйлгээний дүнгээр төлөвлөж, бүртгэж, тайлагнах" гэж заасантай нийцэхгүй, хуваарилалт, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид унаа хоолны хөнгөлөлтийг төсвийн төсөлд тусган, баталсан төсвийн хүрээнд зарцуулах.

Хоёр. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>: Батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй архив, бичиг хэргийн албан тушаалын ажил хавсруулж, 10,083.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>**Өгсөн зөвлөмж:**</u> Холбогдох хууль, тогтоомжийг хүрээнд албан хаагчдад ажил хавсран гүйцэтгэх цалингийн зардлыг төсөвт тусгуулан, батлагдсан төсвийг зардлын эдийн засгийн ангиллын дагуу зарцуулах

Гурав. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

<u>**Илрүүлэлт:**</u> Багш ажиллагсдад ажилласан цагийн бүртгэлийг хяналзахгүйгээр өдөр бүр 2 цагийг тооцож, 45,919.6 мянган төгрөгийг олгосон нь бусад сумдын дундажтай харьцуулахад 17,018.4 мянган төгрөгөөр их буюу 2 дахин илүү олгож, төсвийг хэмнэлттэй удирдаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>**Өгсөн зөвлөмж:**</u> Холбогдох хууль, тогтоомжийн хүрээнд албан хаагчдад илүү цагийн цалингийн зардлыг бодитоор тооцоолж, төсвийн хөрөнгийг үр ашиг, хэмнэлттэй зарцуулах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл *(мянган төгрөгөөр)*

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Говь-Алтай аймгийн Бигэр сумын Хүүхдийн цэцэрлэг	Багш ажиллагсдад илүү цагийн нэмэгдлийг тооцож олгохдоо байнгын бус, нэг удаагийн шинжтэй шагнал урамшууллыг оруулан тооцож 10,597.5 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.	1	10,597.5	1	10,597.5						
	Батлагдсан төсөвт хоол, унааны хөнгөлөлт тусгагдаагүй байхад Боловсролын сайдын 2025 оны "Чиглэл хүргүүлэх тухай" 1/554 тоот албан бичгийг үндэслэн тушаалаар өдөрт 5.0 мянган төгрөгөөр тооцон цалингийн зардлаас 16,915.0 мянган төгрөгийг олгосон байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Батлагдсан төсөвт тусгагдаагүй архив, бичиг хэргийн албан тушаалын ажил хавсруулж, 10,083.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон байна.	1	10,083.9	-	-	-	-	1	10,083.9	-	-
	Багш ажиллагсдад ажилласан цагийн бүртгэлийг харгалзахгүйгээр өдөр бүр 2 цагийг тооцож, 45,919.6 мянган төгрөгийг олгосон нь бусад сумдын дундажтай харьцуулахад 17,018.4 мянган төгрөгөөр их буюу 2 дахин илүү олгож, төсвийг хэмнэлттэй удирдаагүй байна.	1	28,091.2					1	28,091.2		
Дүн		**4**	**48,772.6**	**1**	**10,597.5**	**-**	**-**	**3**	**38,175.1**	**-**	**-**

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
			Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
		Аудитад хамрагдах	Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
	НИЙТ		**1**			**1**			

Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газар